

Principper for økonomisk forvaltning i Roskilde Domprovsti

Kirkeskatten er grundlaget for provstiets økonomi. Roskilde Domprovsti udgør ét fælles ligningsområde, og ligningen tilhører fællesskabet af menighedsråd i Roskilde Domprovsti. Det er Provstiudvalgets opgave at fordele ligningen til de enkelte menighedsråd med henblik på at skabe de bedst mulige rammer for det kirkelige arbejde og evangeliets forkyndelse.

Menighedsrådenes økonomi tilvejebringes i form af en årlig driftsbevilling, reservetildeling på grundlag af specifik ansøgning, indtægtsgivende virksomhed plus evt. stiftslån, salgsprovenu og fondsmidler.

I Roskilde Domprovsti bliver der ved den årlige budgetudmelding ikke tildelt midler til opgaver vedrørende projekter eller anlæg, men der kan gives et forhåndstilsagn, om at menighedsrådene kan arbejde videre med specifikke opgaver inden for disse to bevillingstyper.

Bevillingstyper

Bevillingsmæssigt er der tre typer:

- Driftsbevilling: Omfatter både den årlige driftsbevilling, som fordeles i det årlige driftsbudget samt efterfølgende reservetildeling til driftsopgaver, fx til uforudsete omkostninger eller særlige aktiviteter.
- Projektbevilling: Vedrører afgrænsede projekter, som ikke er anlæg, og som kan afgrænses såvel økonomisk som i tid. Der skal udarbejdes særskilt biregnskab, og derfor skal projektet have en vis størrelse.
- Anlægsbevilling: Vedrører anlægsaktiver i form af bygninger, kirkegårdsanlæg og større installationer, fx orgel. Udgifter til istandsættelse og mindre ombygningsopgaver er ikke en anlægsopgave. Ved anlægsbevilling skal der også udarbejdes særskilt biregnskab.

Ved tildeling fra reserven vil menighedsrådet blive oplyst, hvilken bevillingstype der er anvendt. De fleste tildelinger vil optræde som driftsbevilling.

Se mere her: [Vejledning om folkekirkens lokale kassers budget, regnskab og revision m.v.](#)

Indhentning af tilbud

Helt overordnet skal menighedsrådet – som en offentlig myndighed – i forbindelse med ordreafgivelse overholde de forvaltningsretlige principper om saglighed, økonomisk forsvarlig forvaltning, uvedkommende hensyn, ligebehandlingsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Provstiudvalget i Roskilde har besluttet, at ved anskaffelser og tilbud på opgaver over 30.000 kr. inkl. moms. skal menighedsrådet indhente mindst to tilbud, også selvom disse ikke kræver provstiets eller stiftets godkendelse. Ønske om afvigelse fra denne beløbsgrænse skal godkendes af provstiudvalget.

Når der er modtaget et tilbud, skal der udarbejdes en skriftlig dokumentation, der beskriver det trufne valg mht. til ordreafgivelse ud fra pris, kvalitet mm.

På Folkekirkens Intranet (FIN) kan der læses mere om udbud og tilbud:

<https://folkekirkensintranet.dk/vejledninger#udbud-og-tilbud>

Drift og brug af frie midler

Provstiudvalget skal ikke kontaktes ved ændringer inden for driftsrammen i løbet af året. Menighedsrådet har således fri dispositionsret inden for driftsrammen, som blandt andet omfatter tilbagevendende udgifter.

Udgifter til løbende vedligeholdelse, såsom synsarbejder, maleropgaver, diverse reparationer, indkøb af maskiner mm., betragtes som driftsudgifter. Menighedsrådene skal derfor budgettere, så der er midler til disse formål.

Ved årsafslutning af regnskabet bliver det regnskabsmæssige overskud/underskud overført til resultatdisponering, hvor menighedsrådets frie midler bogføres på artskonto 741110. Dog skal overskud/underskud vedr. maskinanskaffelser til kirkegården bogføres på artskonto 741140.

Hvis menighedsrådet ønsker at overføre frie midler til projektbevilling eller anlægsbevilling, skal der sendes en ansøgning til provstiet.

Menighedsråd, der i kirkekassen har oparbejdet et underskud ift. budgettet, evt. med underskud i de frie midler som resultat, er forpligtet til at nedbringe dette underskud i det/de følgende år ved at gennemføre besparelser, der sikrer balance på driften. En plan for afviklingen beskrives i forklaringen til regnskabet ledsaget af en forklaring på, hvordan underskuddet er opstået.

Menighedsrådet skal budgettere, så der altid er likviditet svarende til mindst én måneds løn- og driftsudgifter.

Frie midler må pr. 1. januar som hovedregel max udgøre 10 % af driftsudgifterne. Ved større beløb vil Provstiudvalget pege på:

- selvfinansiering af synsudsatte arbejder
- ekstraordinær afbetaling på lån
- midlertidig reduktion af driftsrammen i kommende budgetår.

Anskaffelse af maskiner

Provstiudvalget har besluttet, at der som udgangspunkt ikke bevilliges ekstra penge fra reserven til anskaffelse af maskiner. Menighedsrådene skal derfor spare op til maskinanskaffelse. For at sikre et godt overblik, vil der blive udarbejdet et standardskema til håndtering af opsparring.

Opsparing sikres i introduktionsfasen ved at budgettere med overskud, som ved årets afslutning resultattdisponeres på artskonto 741140. Til budget-2026 er der givet 1 pct. ekstra i driftsligning til etablering af opsparing. Når opsparingsmodellen efter nogle år er godt etableret, vil der alt efter anskaffelsesbehov være underskud eller overskud på opsparingskontoen.

Hvis menighedsrådet ikke har opsparing til nødvendig anskaffelse, vil der på grundlag af en ansøgning om midler fra reserven kunne bevilliges et lån, som via provstiets økonomimodel afdrages over de kommende fem års driftsbevilling.

Reserveansøgning og -bevilling

Fra reserven kan provstiudvalget på grundlag af ansøgninger fra menighedsrådene bevillige midler til ekstraordinære driftsudgifter, projekter og anlægsopgaver:

- Kirkelig aktivitet - nyskabende initiativer
- Uforudsete udgifter
- Ønsker i forbindelse med budgetindmeldingerne i oktober
- Nye og ukendte opgaver
- Energoptimering
- Arbejdsmiljø og trivsel – forebyggende indsats

I forbindelse med aflevering af det årlige budget, kan menighedsrådet samtidig på selvstændigt skema (som er tilgængeligt på provstiets hjemmeside) indlevere ønsker til reservebevilling. Disse ønsker gennemgår og prioriterer provstiudvalget, så menighedsrådene har mulighed for at arbejde videre med de opgaver, hvortil der er reserveret et beløb i reserven.

Selvom der er givet besked om, at provstiudvalget har reserveret et beløb i reserven, skal der sendes en egentlig ansøgning, når opgaven skal håndteres. Menighedsrådet skal derfor, når de har gennemarbejdet en opgavehåndtering, udfylde et ansøgningsskema (findes også på hjemmesiden), og sende det til provstiudvalget.

Ansøgningen skal være sendt til provstiet senest en uge før det provstiudvalgsmøde, hvor ansøgningen bliver behandlet. Efter mødet sendes beslutningen til menighedsrådet, og ved en endelig godkendelse kan projektet iværksættes – forudsat evt. andre godkendelser fra blandt andet stiftet og kommunen også er på plads.

Hvis det viser sig, at udgifterne til en opgave bliver dyrere end det bevilligede beløb, skal der – når afvigelsen konstateres – indsendes en opdateret ansøgning til provstiudvalget. Der kan – uden ansøgning – accepteres en afvigelse på 10 pct., dog max 25.000 kr.

Et overskud i forbindelse med en reservetildeling vil indgå i reserven til nye bevillinger.

Projekter og anlægsopgaver

Provstiudvalget definerer hvilke opgaver, der er henholdsvis et projekt eller et anlægsarbejde. Hovedafgrænsningen er:

- Projekt:
 - Afgrænset opgave – såvel økonomisk som tidsmæssigt – som ikke falder ind under anlægsdefinitionen. Der skal udarbejdes projektbeskrivelse og selvstændigt budget samt føres et bregnskab.
 - Eksempler på projekt: større istandsættelsesopgave, mindre ombygningsopgave, nedrivningsopgave, udviklingsopgave på kirkegården, energiprojekt, et større kirkeligt aktivitetsprojekt, hvor flere sogne er involveret
- Anlægsaktivitet
 - Er knyttet til materielle anlægsaktiviteter i form af bygninger, kirkegårdsanlæg og større faste installationer, fx orgler.
 - Eksempler på anlægsopgaver: nybyggeri, ejendoms køb, nyanlæggelse af kirkegård, større orgel, større ombygningsopgave, hvor der sker væsentlige ændringer/fornyelser.

Menighedsrådet har ikke fri dispositionsret inden for de bevilligede økonomiske rammer. Inden igangsættelse af opgavehåndteringen, skal provstiudvalget godkende opgaven ud fra fremsendt projektbeskrivelse og budget.

En ansøgning til en bygge- eller restaureringsopgave, der også skal godkendes af Roskilde Stift, skal indsendes via selvbetjeningsløsningen BYGGESAG

Når et projekt eller en anlægsopgave er afsluttet eller ikke længere aktuelt, skal der gives besked til provstiet. Ubrugte midler kan ikke anvendes til andet formål. Regnskab for afsluttet projekt eller anlægsopgave skal vedlægges årsregnskabet.

Et projekt eller en anlægsopgave skal som udgangspunkt iværksættes inden for 2 år.

Menighedsrådet finansierer et projekt eller en anlægsopgave først ved evt. opsparing og frie midler godkendt til opgaven. Derefter følger bevilgede midler fra reserven samt evt. stiftslån, salgsprovenu og fondsmidler.

Sagsgang ved større opgaver:

- Når et menighedsråd overvejer at igangsætte et større projekt eller anlægsopgave, udarbejder de et idéforslag sammen med en rådgiver, evt. provstiets bygningskonsulent. Udgift til ekstern rådgiver betales af menighedsrådet.
- På Folkekirkens Intranet (FIN) er der hjælp og inspiration i en række vejledninger under "Folkekirkens bygninger og arealer".
- Menighedsrådet skal være opmærksomme på at inddrage Roskilde Stifts konsulenter inden for det specifikke område (se yderligere: [Konsulentordningerne | roskildestift.dk](https://roskildestift.dk/konsulentordningerne))
- Menighedsrådet sender idéforslaget til Provstiudvalget, der tager stilling til, om menighedsrådet kan gå videre med projektet, herunder om menighedsrådet kan fortsætte med den valgte rådgiver, eller om rådgivningsopgaven skal i udbud.
- Menighedsrådet udarbejder sammen med rådgiveren et forprojekt (dispositionsforslag) med foreløbigt budget.
- Menighedsrådet sender forprojektet via selvbetjeningsløsningen BYGGESAG til Provstiudvalget, som tager stilling til projektet og evt. sender det videre til Roskilde Stift.
- Menighedsrådet skal være opmærksomt på at afsætte en økonomisk buffer på max 10 pct. til uforudsete omkostninger.
- Honorar til samlet rådgivning må ikke overstige 15% (arkitekt, ingeniør, landmåler, bygherrerådgiver mv.)
- Udgangspunktet for aftaler om rådgivning er ABR18.
- Ved principgodkendelse skal menighedsrådet efterfølgende udarbejde et detailprojekt.
- Menighedsrådet fremsender detailprojektet via selvbetjeningsløsningen BYGGESAG Provstiudvalget.
- Provstiudvalget behandler ansøgningen og det samlede anlægsbudget, og sender det evt. videre til Roskilde Stift.
- Efter godkendelse skal menighedsrådet – alt afhængig projektets beløbsstørrelse – indhente tilbud, indhente underhåndsbud, udbyde i licitation eller gå i udbud.
- Menighedsrådet vælger blandt de indkomne tilbud/bud et projekt og ansøger Provstiudvalget om endelige godkendelse af projektet, igangsætning og finansiering.

Opsparing til et projekt eller en anlægsopgave

Provstiudvalget godkender formål til opsparing og kan tildele ligningsmidler til opsparing.

En tilladelse til at spare op til et bestemt formål indebærer ikke en tilladelse til igangsætning af et projekt eller en anlægsopgave.

Opsparinger kan investeres efter gældende regler.

Lånoptagelse

Menighedsrådet skal søge Provstiudvalget om tilladelse til lånoptagelse.

Menighedsrådene kan som udgangspunkt kun optage lån i stiftsmidlerne.

Evt. overskydende bevilgede lånebeløb tilbageholdes af Stiftet. Menighedsrådet meddeler Stiftet det endelige lånebeløb/hovedstol, og lånet genberegnes.

Provstiet tilstræber, at provstiets samlede lånebelastning (renter og afdrag) ikke overstiger 7,5% af den samlede kirkelige ligning i provstiet.

Menighedsrådene har mulighed for at søge om et likviditetslån i reserven. Lånet skal i henhold til reglerne have en løbetid på maksimalt 12 mdr.

Der kan ikke optages kassekreditter, indgås afbetalingskontrakter eller lign. uden Provstiudvalgets godkendelse. Det gælder også ved fornyelse af allerede indgåede kontrakter.

Der kan i helt særlige tilfælde optages realkreditlån, men kun med Provstiudvalgets godkendelse.

Disse retningslinjer tages op til drøftelse og behandling ved hvert nyvalg til Provstiudvalget samt efter behov.

Vedtaget på provstiudvalgsmøde den 28. august 2025